

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

10.08.2026

LEYLEKLER CAMİDE KONAKLIYOR

ERZURUM'UN Yakutiye ilçesindeki İbrahim Hakkı Mahallesi **Camisi**, dört yıldır leyleklere yuva oluyor. Mahalle sakinlerinin imece usulüyle yaptırdığı caminin kubbesindeki alemin altına yuva kuran leyleklere yöreye özgü "Selehe", "Melehe" ve yavrularına "Telehe" isimleri verildi. Daha önce elektrik direğinde yuva yapan leylekler, 2022'de caminin kubbesine taşındı. Mahalle sakinleri, leyleklerin yuvasının bozulmaması için hassasiyet gösteriyor. Mart ayında mahalleye gelen leylekler, ekim ayında göç ediyor. **Cami imamı** Vedat Kızıldaş, leyleklerin mahallelinin sahiplendiği canlılar haline geldiğini belirterek, "Mahallenin maskotu gibiler, buradan geçenler fotoğrafını ve videosunu çekiyor." dedi.

Miniklerden Filistinli çocuklara destek

Tekirdağ'da yaz

Kur'an kursuna katılan yaklaşık 60 öğrenci, biriktirdikleri harçlıklarını Filistinli çocuklara destek olmak amacıyla "Filistin Kardeşlik Kumbarası"na bağışladı. Süleymanpaşa İlçe

Müftülüğü ve Rüstem Paşa **Camisi** tarafından düzenlenen etkinlikte öğrencilere yardımlaşma, dayanışma ve paylaşmanın önemi anlatıldı. Öğrencilerden Mustafa Kayra Yalçın, Filistinli çocuklara destek olmaktan onur duyduğunu belirterek savaşın sona ermesini diledi.

CAMİYE SALDIRI

İşgal altındaki Batı Şeria'nın güneyindeki El Halil kentinde Filistin topraklarını gasbeden İsraililer bir camiye saldırırken, İsrail ordusu saldırının ardından 7 Filistinliyi gözaltına aldı. Filistin resmi haber ajansı WAFA'nın haberine göre, Filistin topraklarını gasbeden İsraililer, El Halil'in İzna beldesindeki Nebi Salih **Camii**'ne saldırarak bazı Filistinlileri darbetti. Saldırının ardından İsrail ordusu, belde-nin Celatiye Mahallesi'ne bas-kın düzenledi. İsrail askerleri

açarken ses ve göz yaşartıcı gaz bombaları kullandı. Askerler, camide bulunan 7 Filistinliyi dışarı çıkararak gözaltına aldı. Filistin topraklarını gas-

beden İsraililer, ayrıca Celatiye Mahallesi'ndeki Filistinlilere ait arazilere çadır kurdu, bölgeye koyun sürüsü getirdi ve bir Filistinliye ait araca zarar verdi.

Mekke İttifakı: İslam dünyasının kendi güvenliğini kendisinin üstlenmesi

Mekke'de Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan arasında imzalanan Ortak Savunma Anlaşması'nın en dikkat çeken veya üzerinde durulan maddesi bu ittifakın özellikle herhangi bir ülkeye veya tarafa karşı olmadığını belirtiyor. Yani tabiri caizse "küzümü halinde" veya saldırı halinde devreye girecek bir savunma iş birliği anlaşması. Buna karşılık bu anlaşmanın birçok ülkeyi daha ilk anda ürküttüğü görülüyor.

Doğrusu bizim ağızdan bu anlaşma hakkında ilk sorulması gereken soru "Bu ittifak kime karşı?" olmaktan ziyade, İslam dünyasının üç önemli ülkesinin, hatta daha fazla ülkesinin neden bugüne kadar kendi güvenlikleri konusunda bu ölçekte bir dayanışma mekanizması kuramamış olduğudur. Çünkü esas gecikmiş olan budur.

Yalıtık bir asırdır Müslüman dünyanın güvenliğini büyük ölçüde başkalarının kurduğu sistemlerin içinde, başkalarının güvenlik tasavvurlarının bir parçası olarak düşünülüyor. Körfez'in güvenliği Amerika'nın güvenliğiyle, Akdeniz'in güvenliği NATO'yla, Hint Okyanusu'nun güvenliği küresel büyük güçlerin donanmalarıyla; enerji yollarının emniyeti yine dış aktörlerin askeri varlığıyla ilişkilendirildi. Müslüman ülkeler ise çoğu zaman birbirleriyle güvenlik üretmek yerine, birbirlerine karşı güvenliğini başka güçlerden satın almak zorunda kaldılar.

Mekke Anlaşması'nın asıl tarihi değeri burada yatıyor. Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan, kendilerinden herhangi birine yönelik silahlı saldırının üçüne birden yapılmış sayılacağını kabul ediyor. **Değişleri Bakan Hakan Fidan** da bu mekanizmanın teknik bakımdan NATO'nun 5. maddesine benzediğini, fakat herhangi bir ülkeyi hedef almadığını açıkça ifade etti. Üstelik mekanizmanın üç ülkeyle sınırlı kalması gerekmiyor; Mısır başta olmak üzere başka ülkelerin katılımı da gündemde.

Burada Müslüman dünyanın sevinmesi gereken bir gelişme vardır. Türkiye'nin askeri ve teknolojik kapasitesi, Pakistan'ın askeri gücü ve nükleer caydırıcılığı, Suudi Arabistan'ın ekonomik, finansal ve enerji kapasitesi artık sadece üç ayrı milli gücün toplamı olarak düşünülmemelidir. İşbirliğinin mantığı zaten güçleri toplamak değil, birbirleriyle çarpaktır. Savunma sanayii, istihbarat, eğitim, lojistik, enerji güvenliği, deniz yolları, teknoloji ve finans alanlarında ortaya çıkabilecek sinerji, üç ülkenin tek başlarına sahip oldukları kapasitenin çok ötesinde sonuçlar üretebilir.

Mesele bununla da sınırlı değildir. Azerbaycan'dan Katar'a, Suriye'den Irak'a, Mısır'dan Ürdün'e kadar geniş bir coğrafyanın zaman içinde böyle bir güvenlik mimarisine farklı derecelerde ilişki kurulması ihtimal dahilindedir.

Pakistan Savunma Bakanı Havacca Asif in de anlaşmanın "kapalı bir kulüp" olmaması gerektiğini, İslam ülkelerini içine alan daha geniş bir kolektif güvenlik mekanizmasına dönüşebileceğini söylemesi bu bakımdan önemlidir.

İSRAİLİN KAYGISI TABİİ Kİ ANLAMLI Anlaşmada İsrail'in adı geçmiyor. İran'ın da, Hindistan'ın da, Yunanistan'ın da adı geçmiyor. Zaten geçmemesi gerekir. Bir

savunma mimarisinin gücü, kendisine sürekli düşman icat etmesinden değil, düşmana ihtiyaç duymadan güvenlik üretilmesinden kaynaklanır. Fakat anlaşmadan Türkiye'yi baş düşman olarak gören İsrail'in ve kategorik tepki Yunanistan'ın rahatsız olması elbette dikkat çekicidir. Bu rahatsızlığın bize söylediği şey, anlaşmanın "İsrail'e karşı kurulmuş" olması değildir. Daha önemli bir şeyi söylüyor: Bölgedeki güç dağılımında şimdiye kadar avantaj sağlayan dağılımın azalma ihtimali İsrail'i endişelendiriyor. İsrail'in bölgesel üstünlüğü sadece askeri teknolojisinden kaynaklanmıyor. Arap ve İslam dünyasının parçalanmışlığından, ülkeler arasındaki güvensizliklerden, her devletin güvenliği tek başına veya dışardan bir himayeyle sağlamaya çalışmasından da besleniyor. İsrail'in karşısında aynı anda diplomatik, ekonomik, askeri ve teknolojik kapasitesini koordine edebilen bir bölge ortaya çıktığında güç dengesi doğal olarak değişecektir. Türkiye'nin burada bulunması ayrıca önemlidir. Türkiye'nin, Filistin'de yaşananlar ortadayken, İsrail'in bölgesel hegemonya arayışını destekleyen herhangi bir ittifakın parçası olması düşünülemez. Dolayısıyla Mekke Anlaşması'nı İsrail merkezli bir güvenlik projesinin uzantısı olarak okumak daha başlangıçta gerçeklikle bağını kaybeder.

YASIN AKTAY
yasin.aktay@yeni-safak.com.tr

PEKİ İRAN NEDEN ÜZERİNE ALINIYOR? Asıl ilginç olan İran'dan gelen bazı tepkilerdir. Ankara açıkça anlaşmanın İran'a veya herhangi bir ülkeye karşı olmadığını söyledi. Buna rağmen İran Medisi Milli Güvenlik ve Dış Politika Komisyonu üyesi **Mahmud Nebeviyan**, Suudi Arabistan'ın Türkiye ve Pakistan'la iş birliğinin güvenliğini garanti etmeyeceğini söyleyerek; aynı komisyondan İbrahim Ruzai anlaşmayı küçümseyerek bir "kâğıt anlaşması" olarak nitelendirdi. Bu tepki gerçekten düşündürücüdür. **Çünkü Türkiye ve Pakistan, İran'la düşmanca ilişkileri olan ülkeler değildir.** Tam tersine, İran ile ABD arasında yakın dönemde yürütülen diplomatik süreçlerde Pakistan, Türkiye, Suudi Arabistan, Katar ve Mısır'ın arabuluculuk ve gerilimi düşürme rollerinin bulunduğu İran'ın resmi ajansı tarafından da kayda geçirilmiştir. Üstelik İran'ın uzun vadeli çıkarları açısından düşünüldüğünde, Mekke Anlaşması'ndan kategorik biçimde rahatsız olmak yerine onun taşıdığı imkânı görmek çok daha anlamlıdır. Bugün İran'ın her vesileyle ifade ettiği temel güvenlik problemi nedir? Bölgenin sürekli ABD, İsrail veya başka dış güçlerin müdahalesine açık olması değil midir? İran, kendi güvenliğini büyük ölçüde bu dış müdahale tehditine karşı kurduğu bir strateji üzerinden tanımlanıyor mu?

Oysa Türkiye, Suudi Arabistan, Pakistan, Mısır, Irak ve diğer bölge ülkelerinin kendi güvenliklerini giderek daha fazla kendilerinin üretmesi, teorik olarak İran'ın da çıkarına olmalı. Ama İran'ın herkesten gizlediği başka bir gündem ve ittifak çevresi varsa, bunun muhasebesi de ayrıca yapılmalı.